

VLUCHTELINGEN IN NEDERLAND

ASIEL 2016

31.642

Totaal aantal asielaanvragen (18.171 mensen die voor de eerste keer asiel aanvroegen, plus herhaalde aanvragen en familiehereniging)

HERKOMST VLUCHTELINGEN

Bron: IND

WAT KUN JIJ ZELF DOEN?

- Organiseer een **bijeenkomst** over vluchtelingen en mensenrechten. Amnesty kan helpen met gastsprekers, theater, films, pubquiz en folders. Kies uit het aanbod op www.amnesty.nl/bijeenkomstvluchtelingen.
- Doe mee aan Amnesty's **spoedacties**, onder andere voor vluchtelingen. Meld je aan op www.amnesty.nl/spoedacties.
- Volg Amnesty International (amnestynl) op **Facebook en Twitter** voor nieuws en acties over vluchtelingen.
- Vraag een **gastles** over vluchtelingen aan voor op school via opschool.amnesty.nl/gastles.

Amnesty International
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam
T (020) 626 44 36
E amnesty@amnesty.nl
I www.amnesty.nl
Facebook.com/amnestynl
@amnestynl

MEER WETEN OVER VLUCHTELINGEN? KIJK VOOR UITGEBREIDE INFORMATIE OP AMNESTY.NL/VLUCHTELINGEN

VLUCHTELINGEN VERDIENEN VEILIGHEID

VLUCHTELINGEN WERELDWIJD

65

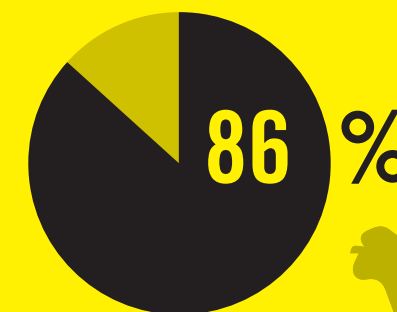
 MILJOEN

mensen zijn wereldwijd op de vlucht

21

 MILJOEN

mensen zijn gevlucht naar een ander land (dat lijkt veel, maar is slechts 0,3 procent van de wereldbevolking)

VAN ALLE VLUCHTELINGEN WORDT OPGEVANGEN IN LANDEN IN DE REGIO, WAAR DE BEVOLKING LAGE EN GEMIDDELDE INKOMENS HEEFT

TOP 5 OPVANGLANDEN

Bron: UNHCR

TURKIJE	PAKISTAN	LIBANON	IRAN	ETHIOPIË
2,5 MILJOEN	1,6 MILJOEN	1,1 MILJOEN	980.000 DUIZEND	736.000 DUIZEND

Veel Nederlanders maken zich zorgen over de grote aantallen mensen die wereldwijd op de vlucht zijn. Politici in verschillende landen geven vluchtelingen intussen als een hete aardappel aan elkaar door, zonder hen te beschermen. Toch zijn er **goede oplossingen** voorhanden.

GOLROZ EN HAAR FAMILIE VAST IN GRIEKENLAND

'We hadden een leven in Afghanistan. We hadden een boerderij. We gingen alleen maar weg omdat er oorlog was. Nu kunnen we niet terug, maar we kunnen ook niet verder. We zitten muurvast.'

Golroz verblijft met haar familie in een geïmproviseerd vluchtelingenkamp op de voormalige luchthaven Ellinikon, bij Athene.

© Giorgos Mouratsis/Al

SHEVAN (SYRIË) VEILIG IN NEDERLAND

'Utrecht is mijn stad. Ik leef er veilig, heb veel vrienden en doe veel. Ik heel mijn trauma door vluchtelingen te helpen bij het Rode Kruis, door hard te lopen, door me uit te spreken over homorechten.'

De Syrische activist Shevan en zijn vriend vluchtten in 2012 naar Libanon. Maar ook daar waren zij, vanwege hun activisme en homoseksualiteit, niet veilig. De UNHCR selecteerde hen daarom voor hervestiging in een ander land. Nu wonen zij in Utrecht.

© Al

Overal ter wereld nemen mensen de moeilijkste beslissing in hun leven: **ze verlaten hun huis**, omdat ze hopen dat ze ergens anders een veilige toekomst kunnen opbouwen. Amnesty zet zich in voor een **goede behandeling** van vluchtelingen en migranten **en bescherming** van hun rechten.

WAAROM VERDIENEN VLUCHTELINGEN ONZE HULP?

Vluchtelingen verlaten hun huis, familie en vrienden niet zomaar. Mensen die vluchten voor oorlog en vervolging hebben recht op een veilige plek buiten hun eigen land. Zij moeten daar de kans krijgen om een opleiding te volgen en te werken. Na de Tweede Wereldoorlog is dat vastgelegd in het Vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties. Bijna alle landen, waaronder Nederland, hebben dat verdrag ondertekend en daarmee beloofd om vluchtelingen te beschermen.

OOK IN ONS EIGEN BELANG

Als landen niet samenwerken om ervoor te zorgen dat vluchtelingen ergens anders een veilig leven kunnen opbouwen, zijn veel mensen daarvan het slachtoffer. Omdat ze verdrinken tijdens hun vlucht, besmettelijke ziektes krijgen in vluchtelingenkampen of teruggedreven worden naar de conflict-gebieden die ze juist zijn ontvlucht.

Het vluchtelingenprobleem zal dan alleen maar erger worden. De druk op landen in de regio, die de meeste vluchtelingen opvangen, wordt dan namelijk steeds groter. Het gevolg is dat ook vanuit die landen

mensen op de vlucht slaan om aan hun uitzichtloze situatie te ontkomen.

Zo komen er nog veel meer vluchtelingen naar Europa en wordt het nog moeilijker om de situatie te controleren. Dit moeten we voor zijn door mensen nú bescherming te bieden. Dat kan door bij te dragen aan de kosten van opvang in de regio en door veilige routes naar Europa te bieden.

Vluchtelingen helpen is dus ook in ons eigen belang.

WAAROM VLUCHTEN MENSEN

Mensen verlaten hun land om uiteenlopende redenen. Vanwege gewapende conflicten zoals in Syrië, Irak en Afghanistan. Vanwege grootschalige schendingen van de mensenrechten zoals in Eritrea. Of vanwege vervolging van minderheden zoals de Rohingya's in Myanmar.

Maar er zijn ook mensen die hun land om economische (armoede, werkloosheid) of ecologische redenen (natuurrampen) verlaten. Zij zijn volgens het VN-Vluchtelingenverdrag geen vluchteling. Andere landen zijn daarom niet verplicht hen te beschermen.

Een man draagt een kind in Oost-Aleppo, waar regeringsvliegtuigen zojuist twee vaatbommen hebben afgeworpen. Bij de aanval op 27 augustus 2016 kwamen minimaal vijftien burgers om het leven.

© Amr Alhabib/AFP/Getty Images

NAAR WELKE LANDEN VLUCHTEN MENSEN?

De meeste vluchtelingen worden opgevangen in de regio van het land dat ze zijn ontvlucht. Daardoor leeft het merendeel van hen in arme landen. Veel van die landen kunnen dat niet aan. Er is een groot tekort aan werk, onderwijs en voedsel. Dat heeft als gevolg dat een deel van de vluchtelingen doorreist naar bijvoorbeeld Europa.

WIE MOET VLUCHTELINGEN HELPEN?

Vluchtelingen beschermen is de verantwoordelijkheid van alle landen die het VN-Vluchtelingenverdrag hebben ondertekend. Zo is dat afgesproken. De VN-Vluchtelingenorganisatie UNHCR coördineert de internationale hulp aan vluchtelingen namens alle landen van de Verenigde Naties. De UNHCR is afhankelijk van regeringen voor geld en middelen en hervestigingsplekken voor de meest kwetsbare vluchtelingen. Probleem is dat vooral rijke landen het enorm laten afweten en hun beloftes niet nakomen.

— Veel landen, onder meer in Europa, doen er alles aan om vluchtelingen tegen te houden. Met hekken, grenscontroles en juridische obstakels zorgen zij ervoor dat vluchtelingen de EU niet op een veilige, legale manier kunnen bereiken. Daarmee dwingen zij vluchtelingen om levensgevaarlijke risico's te nemen op zoek naar veiligheid. En schepen ze andere landen met de vluchtelingen op.

- Volgens de UNHCR hebben 1,2 miljoen vluchtelingen dringend hervestiging in een veilig land nodig omdat zij gevaar lopen, bijvoorbeeld vanwege hun etniciteit, mening of gezondheid. Maar welvarende landen bieden ieder jaar maar 100.000 hervestigingsplekken aan.
- Regeringen maken niet genoeg geld over naar de UNHCR, waardoor die organisatie niet de hulp kan bieden die vluchtelingen nodig hebben. Zo ontving de UNHCR in 2016 slechts 53 procent van de toegezegde hulpelden voor Syrië en omstreken.
- In maart 2016 sloot de EU een vluchtelingendeal met Turkije. Daarin werd afgesproken dat Turkije vluchtelingen uit Griekenland terugneemt. In ruil daarvoor zou de EU evenveel Syrische vluchtelingen uit Turkije opnemen. Amnesty is fel

© Faisal Omar/Feyters

Soldaten van het Somalische regeringsleger zoeken dekking tegen geweervuur na een zelfmoordaanslag bij een hotel in Mogadishu, de hoofdstad van Somalië.

WAT DOET NEDERLAND?

© Hollandse Hoopje

Asielzoekers stappen uit de bus in Ter Apel. Vanaf dit punt is het nog zo'n 500 meter lopen naar het asielzoekerscentrum.

tegenstander van deze overeenkomst, omdat die niet voldoet aan internationale mensenrechtennormen. Turkije is geen veilig land voor vluchtelingen en de EU wendt hiermee haar verantwoordelijkheid voor het bieden van bescherming af op landen in de regio, die toch al overbelast zijn.

— De EU onderhandelt ook met andere, veelal Afrikaanse landen over deals om ervoor te zorgen dat vluchtelingen niet naar Europa komen. Het risico is groot dat hierbij de rechten van de vluchtelingen uit het oog worden verloren.

Van de miljoenen mensen die op de vlucht zijn, komen er jaarlijks enkele tienduizenden naar Nederland. In 2015 vroegen 43.093 mensen voor het eerst asiel aan in Nederland, in 2016 waren dat er 18.171. Dit lijkt veel, maar als Nederland bijvoorbeeld per hoofd van de bevolking net zoveel Syriërs zou opnemen als Libanon, zouden er hier circa 3,4 miljoen Syrische vluchtelingen zijn.

Nederland nodigt al jarenlang vijfhonderd mensen per jaar uit voor hervestiging. De toegenomen aantallen vluchtelingen hebben daar niets aan veranderd.

Nederland zou er 6.129 opvangen. Maar eind december 2016 waren slechts 1.216 van hen in ons land aangekomen. De andere EU-landen doen het niet veel beter.

Nederland maakt geen haast met zijn belofte voor het opvangen van asielzoekers uit Italië en Griekenland. In september 2015 spraken de EU-landen af om in twee jaar tijd 106.000 mensen uit deze landen, die veel asielzoekers opvangen, over andere EU-landen te verdelen.

Wél levert Nederland met geld voor noodhulp een belangrijke bijdrage aan de opvang van vluchtelingen in de regio. In 2015 besteedde de overheid daaraan 570 miljoen euro, dankzij een tijdelijk extra noodhulpfonds. In 2017 zal ze er 277,4 miljoen euro voor uittrekken. Nederland staat in de top tien van donoren die het meeste uitgeven aan hulp voor Syrische vluchtelingen in de regio.

BELEGERD IN OOST-ALEPPO

Een man ontvluchtte in november 2016 met zijn familie het door Syrische regeringstroepen belegerde Oost-Aleppo.

‘Alle soorten voedsel waren schaars en daardoor erg duur. Aan het einde van elke dag was ik dankbaar dat ik nog leefde, ondanks de luchtaanvallen en beschietingen. Maar zo kunnen we niet langer leven.’

WIL AMNESTY ALLE VLUCHTELINGEN NAAR EUROPA HALEN?

© Christopher Furlong/Getty Images

Nee. Wel willen we landen aan hun belofte houden. We willen een eerlijke verdeling. Dat betekent dat Europa flink wat vluchtelingen moet opnemen. Zo verlichten we ook de problemen in de regio. Als de opvang daar verbetert en mensen er toekomstperspectief hebben, zullen veel minder vluchtelingen doorreizen naar Europa.

WAT MOET ER GEBEUREN?

- **Eerlijke verdeling van vluchtelingen** over de wereld, rekening houdend met de opvangmogelijkheden van elk land.
- **Adequate financiering van** VN-hulpprogramma's en ondersteuning van landen die de meeste vluchtelingen opvangen.
- **Hervestiging:** vluchtelingen die gevaar lopen uitnodigen om een leven op te bouwen in een veilig land.
- **Andere routes om vluchtelingen in veiligheid te brengen.** Die voorkomen ontberingen onderweg én zorgen voor een beter beheersbare situatie in de opvanglanden, omdat bekend is welke vluchtelingen wanneer aankomen. Alternatieven die regeringen kunnen bieden zijn:
 - **Studiebeurzen en studievisa:** de mogelijkheid om in het buitenland een studie te beginnen of af te maken.
 - **Werkvisa:** de kans op een baan in het buitenland.
 - **Medische visa:** levensreddende medische behandeling voor iemand met een ernstige aandoening.
 - **Familiehereniging:** vluchtelingen worden weer samengebracht met hun familieleden die al in het buitenland wonen.
 - **Privésponsoring:** mensen of organisaties financieren en verzorgen de vestiging van een vluchteling in hun gemeenschap, onder toezicht van de overheid.

Tijdens en rond vergaderingen van Europese leiders in Amsterdam is Amnesty aanwezig met een boot uit Lampedusa, het Italiaanse eilandje waar de laatste jaren veel vluchtelingen gearriveerd zijn. De boot wordt bemand door tientallen paspoppen. Zo vraagt Amnesty aandacht voor het lot van vluchtelingen en asielzoekers.

WAT DOET AMNESTY?

- **Onderzoek** naar mensenrechtenschendingen van vluchtelingen en migranten: in conflictgebieden, in de regio, aan de grenzen van Europa en in Nederland. Ook houden we in de gaten of alle landen hun steentje bijdragen aan het beschermen van vluchtelingen. Als ze dat niet doen, spreken we ze daar op aan.
- **Actievoeren** om bij politieke leiders aan te dringen op bescherming van vluchtelingen.
- **Lobbyen bij de Nederlandse overheid** om aan te dringen op meer steun aan opvanglanden in de regio's waar vluchtelingen vandaan komen.
- **Bewustwording creëren** over de rechten van vluchtelingen. We organiseren hiervoor door het hele land bijeenkomsten over vluchtelingen en mensenrechten.

AMAL (ERITREA) GEBRUIKT ALS SEKSSLAVIN

Amal (21) vluchtte van Eritrea naar Libië nadat haar moeder was opgepakt. Ze wilde ontsnappen aan de eindeloze dienstplicht.

‘Terreurgroep IS nam ons eind juli 2015 gevangen. Ze stopten ons onder de grond – we zagen negen maanden lang de zon niet. Ze beschouwden ons als hun vrouwen en verkrachtten ons elke dag.’